

2. ผลการศึกษาด้านสัตว์ป่า

ความหลากหลายชนิดของสัตว์ป่า

ผลจากการสำรวจและเก็บข้อมูลของสัตว์ป่าตามแนวเส้นทางสำรวจที่สร้างขึ้น ระยะทางฝั่งละ 3 กิโลเมตรจากถนน จำนวนฝั่งละ 6 เส้นทาง รวมระยะทาง 36 กิโลเมตร และทำการสำรวจ 2 ครั้ง ในช่วงเดือนเมษายน และ กันยายน 2559 พบร่องรอยสัตว์ป่า ดังนี้

พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในแนวสำรวจฝั่งอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว จำนวน 24 ชนิด ได้แก่ กระงะควาย (*Tragulus napu*) กระงะหนู (*Tragulus kanchil*) กระจ๊อน (*Menetes berdmorei*) กระแต (*Tupaia glis*) กระตัง (*Bos gaurus*) กระรอกทองแดง (*Callosciurus erythraeus*) กระเล็น (*Tamias spp.*) กวางป่า (*Rusa unicolor*) เก้ง (*Muntiacus muntjak*) ค่างแว่นถิ่นใต้ (*Trachypithecus obscura*) ค่างดำ (*Presbytis melalophos*) ชะนีมือขาว (*Hylobates lar*) กลุ่มชะมดและอีเห็น บ่าง (*Galeopterus variegatus*) พังพอนธรรมดา (*Herpestes javanicus*) เม่นหางพวง (*Atherurus macrourus*) ลิงเสน (*Macaca arctoides*) ลิ่นพันธุ์ใต้ (*Manis javanica*) เลียงผา (*Capricornis sumatraensis*) สมเสร็จ (*Tapirus indicus*) หมัหมา (*Helarctos malayanus*) หมูป่า (*Sus scrofa*) หมูหริ่ง (*Arctonyx collaris*) และอันใหญ่ (*Rhizomys sumatrensis*)

พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในแนวสำรวจฝั่งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหมอน จำนวน 24 ชนิด ได้แก่ กระงะควาย (*T. napu*) กระงะหนู (*T. kanchil*) กระจ๊อน (*M. berdmorei*) กระแต (*T. glis*) กระตัง (*B. gaurus*) กระรอกทองแดง (*C. erythraeus*) กระเล็น (*Tamias spp.*) กวางป่า (*R. unicolor*) เก้ง (*M. muntjak*) ค่างแว่นถิ่นใต้ (*T. obscura*) ค่างดำ (*P. melalophos*) ชะนีมือขาว (*H. lar*) กลุ่มชะมดและอีเห็น นากเล็กเล็บสั้น (*Aonyx cinerea*) บ่าง (*G. variegatus*) พญากระรอกดำ (*Ratufa bicolor*) พญากระรอกบิน (*Petaurista sp.*) เม่นหางพวง (*A. macrourus*) ลิงเสน (*M. arctoides*) ลิ่นพันธุ์ใต้ (*M. javanica*) หมัหมา (*H. malayanus*) หมูป่า (*S. scrofa*) หมูหริ่ง (*A. collaris*) และอันใหญ่ (*R. sumatrensis*)

ตารางที่ 9 บัญชีรายชื่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมและสถานภาพด้านการอนุรักษ์

ชนิดพันธุ์	SCIENTIFIC NAME	FAMILY	CITES	IUCN
กระงะควาย	<i>Tragulus napu</i> (F. Cuvier, 1822)	Tragulidae		LC
กระงะหนู	<i>Tragulus javanicus</i> (Osbeck, 1765)	Tragulidae		DD
กระจ๊อน	<i>Menetes berdmorei</i> (Blyth, 1849)	Sciuridae		LC
กระแต	<i>Tupaia glis</i> (Diard, 1820)	Tupaiaidae		LC
กระตัง	<i>Bos gaurus</i> (Smith, 1827)	Bovidae		CR
กระรอกทองแดง	<i>Callosciurus erythraeus</i> (Pallas, 1779)	Sciuridae		LC
กระเล็น	<i>Tamias macclellandi</i> (Horsfield, 1840)	Sciuridae		LC
กวางป่า	<i>Rusa unicolor</i> (Kerr, 1792)	Cervidae		VU

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ชนิดพันธุ์	SCIENTIFIC NAME	FAMILY	CITES	IUCN
เก้ง	<i>Muntiacus muntjak</i> (Zimmermann, 1780)	Cervidae		LC
ค่างดำ	<i>Presbytis femoralis</i> (Martin, 1838)	Cercopithecidae	Appendix II	NT
ค่างแว่นถิ่นใต้	<i>Trachypithecus obscurus</i> (Reid, 1837)	Cercopithecidae	Appendix II	NT
ชะนีธรรมดา	<i>Hylobates lar</i> (Linnaeus, 1771)	Hylobatidae	Appendix I	EN
ชะมดและอีเห็น		Viverridae		
นากเล็กเล็บสั้น	<i>Aonyx cinereus</i> (Illiger, 1815)	Mustelidae	Appendix II	VU
บ่าง	<i>Galeopterus variegatus</i> (Audebert, 1799)	Cynocephalidae		LC
พญากระรอกดำ	<i>Ratufa bicolor</i> (Sparman, 1778)	Sciuridae	Appendix II	NT
พญากระรอกบิน	<i>Petaurista sp.</i>	Sciuridae		
พังพอนธรรมดา	<i>Herpestes javanicus</i> (É. Geoffroy Saint-Hilaire, 1818)	Herpestidae		LC
เม่นหางพวง	<i>Atherurus macrourus</i> (Linnaeus, 1758)	Hystriidae		LC
ลิงเสน	<i>Macaca arctoides</i> (L. Geoffroy, 1831)	Cercopithecidae	Appendix II	VU
ลิ่นพันธุ์ได้	<i>Manis javanica</i> (Desmarest, 1822)	Manidae	Appendix II	CR
เลียงผา	<i>Capricornis sumatraensis</i> (Bechstein, 1799)	Bovidae	Appendix I	VU
สมเสร็จ	<i>Tapirus indicus</i> (Desmarest, 1819)	Tapiridae		EN
หมีหมา	<i>Helarctos malayanus</i> (Raffles, 1821)	Ursidae	Appendix I	VU
หมูป่า	<i>Sus scrofa</i> (Linnaeus, 1758)	Suidae		LC
หมูหริ่ง	<i>Arctonyx collaris</i> (Cuvier, 1825)	Mustelidae		NT
อ้นใหญ่	<i>Rhizomys sumatrensis</i> (Raffles, 1821)	Spalacidae		LC

สำรวจพบนกในแนวเส้นสำรวจ จำนวน 66 ชนิด 34 วงศ์ 50 สกุล (ตารางที่ 9) สัตว์เลื้อยคลาน จำนวน 28 ชนิด 12 วงศ์ 24 สกุล (ตารางที่ 10) และ สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน 17 ชนิด 7 วงศ์ 14 สกุล (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 10 บัญชีรายชื่อและสถานภาพด้านการอนุรักษ์

ชนิด	SCIENTIFIC NAME	FAMILY	CITES	IUCN
ไก่ป่า	<i>Gallus gallus</i> (Linnaeus, 1758)	Phasianidae		LC
นกกก	<i>Buceros bicornis</i> (Linnaeus, 1758)	Bucerotidae	Appendix I	NT
นกกระเจี๊ฐธรรมดา	<i>Phylloscopus inornatus</i> (Blyth, 1842)	Phylloscopidae		LC
นกกระเจี๊ฐคอดำ	<i>Orthotomus atrogularis</i> (Temminck, 1836)	Cisticolidae		LC
นกกระเจี๊ฐธรรมดา	<i>Orthotomus sutorius</i> (Pennant, 1769)	Cisticolidae		LC

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ชนิด	SCIENTIFIC NAME	FAMILY	CITES	IUCN
นกกระตีดตะโพกขาว	<i>Lonchura striata</i> (Linnaeus, 1766)	Estrildidae		LC
นกกระตีดขี้หมู	<i>Lonchura punctulata</i> (Linnaeus, 1758)	Estrildidae		LC
นกกะเต็น้อยสาม นิ้วหลังแดง	<i>ceyx rufidorsus</i> (Strickland, 1847)	Alcedinidae		LC
นกกะเต็นอกขาว	<i>Halcyon smyrnensis</i> (Linnaeus, 1758)	Alcedinidae		LC
นกกะปูดใหญ่	<i>Centopus sinensis</i> (Stephens, 1815)	Cuculidae		LC
นกกาขเหนง	<i>Copsychus malabaricus</i> (Scopoli, 1788)	Muscicapidae		LC
นกกาขเหนบ้าน	<i>Copsychus saularis</i> (Linnaeus, 1758)	Muscicapidae		LC
นกกาฝากท้องสีส้ม	<i>Dicaeum trigonostigma</i> (Scopoli, 1786)	Dicaeidae		LC
นกกาแวน	<i>Crypsirina temia</i> (Daudin, 1800)	Corvidae		LC
นกกินปลีแก้มสี ทับทิม	<i>Chalcoparia singalensis</i> (Gmelin, JF, 1789)	Nectariniidae		LC
นกกินปลีคอสีน้ำตาล แดง	<i>Anthreptes rhodolaema</i> (Shelley, 1878)	Nectariniidae		NT
นกกินปลีอกเหลือง	<i>Cinnyris jugularis</i> (Linnaeus, 1766)	Nectariniidae		NE
นกกินเปี้ยว	<i>Todiramphus chloris</i> (Boddaert, 1783)	Alcedinidae		LC
นกแก๊ก	<i>Anthraceroceros albirostris</i> (Shaw & Nodder, 1807)	Bucerotidae	Append. II	LC
นกขมิ้นท้ายทอยดำ	<i>Oriolus chinensis</i> (Linnaeus, 1766)	Oriolidae		LC
นกขมิ้นน้อยธรรมดา	<i>Aegithina tiphia</i> (Linnaeus, 1758)	Aegithinidae		LC
นกขมิ้นน้อยสีเขียว	<i>Aegithina viridissima</i> (Bonaparte, 1850)	Aegithinidae		NT
นกขุนทอง	<i>Gracula religiosa</i> (Linnaeus, 1758)	Sturnidae	Append. II	LC
นกขุนแผนอกสีส้ม	<i>Harpactes oreskios</i> (Temminck, 1823)	Trogonidae		LC
นกเขนน้อยปีกแถบ ขาว	<i>Hemipus picatus</i> (Sykes, 1832)	Vangidae		LC
นกเขาเขียว	<i>Chalcophaps indica</i> (Linnaeus, 1758)	Columbidae		LC
นกเขาขาว	<i>Geopelia striata</i> (Linnaeus, 1766)	Columbidae		LC
นกเขาเปล้า	<i>Treron curvirostra</i> (Gmelin, 1789)	Columbidae		LC
นกเขาใหญ่	<i>Streptopelia chinensis</i> (Scopoli, 1786)	Columbidae		NE
นกเขียวก้านทองปีกสี ฟ้า	<i>Chloropsis cochinchinensis</i> (Gmelin, 1788)	Chloropseidae		LC
นกเขียวคราม	<i>Irena puella</i> (Latham, 1790)	Irenidae		LC
นกจับแมลงหัวเทา	<i>Culicicapa ceylonensis</i> (Swainson, 1820)	Stenostiridae		LC
จาบคาคอสีฟ้า	<i>Merops viridis</i> (Linnaeus, 1758)	Meropidae		LC
นกจาบคาหัวสีส้ม	<i>Merops leschenaulti</i> (Vieillot, 1817)	Meropidae		LC

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ชนิด	SCIENTIFIC NAME	FAMILY	CITES	IUCN
นกเขี้ยวขี้เหล็ก	<i>Lalage fimbriata</i> (Temminck, 1824)	Campephagidae		LC
นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่	<i>Dicrurus paradiseus</i> (Linnaeus, 1766)	Dicruridae		LC
นกแซงแซวหางปลา	<i>Dicrurus macrocercus</i> (Vieillot, 1817)	Dicruridae		LC
นกเขาสวรรค์	<i>Terpsiphone paradisi</i> (Linnaeus, 1758)	Monarchidae		LC
นกเด้าดินทุ่งเล็ก	<i>Anthus rufulus</i> (Vieillot, 1818)	Motacillidae		LC
นกตบยุงเล็ก	<i>Caprimulgus asiaticus</i> (Latham, 1790)	Caprimulgidae		LC
นกตีทอง	<i>Psilopogon haemacephalus</i> (Müller, 1776)	Megalaimidae		LC
นกบั้งรอกเขียวอกแดง	<i>Phaenicophaeus curvirostris</i>	Cuculidae		LC
นกบั้งรอกใหญ่	<i>Phaenicophaeus tristis</i> (Lesson, 1830)	Cuculidae		LC
นกปรอดคอลาย	<i>Pycnonotus finlaysoni</i> (Strickland, 1844)	Pycnonotidae		LC
นกปรอดทอง	<i>Pycnonotus atriceps</i> (Temminck, 1822)	Pycnonotidae		LC
นกปรอดสวน	<i>Pycnonotus blanfordi</i> (Jerdon, 1862)	Pycnonotidae		LC
นกปรอดหน้าขาว	<i>Pycnonotus goiavier</i> (Scopoli, 1786)	Pycnonotidae		LC
นกปรอดหัวโขน	<i>Pycnonotus jocosus</i> (Linnaeus, 1758)	Pycnonotidae		LC
นกปรอดเหลืองหัวจุก	<i>Pycnonotus flaviventris</i> (Tickell, 1833)	Pycnonotidae		NE
นกปลีกล้วยเล็ก	<i>Arachnothera longirostra</i> (Latham, 1790)	Nectariniidae		LC
นกพญาไฟสีกุหลาบ	<i>Pericrocotus roseus</i> (Vieillot, 1818)	Campephagidae		LC
นกพญาไฟสีเทา	<i>Pericrocotus divaricatus</i> (Raffles, 1822)	Campephagidae		LC
นกโพระดกธรรมดา	<i>Psilopogon lineatus</i> (Vieillot, 1816)	Megalaimidae		LC
นกโพระดกหน้าผากดำ	<i>Megalaima australis</i> (Horsfield, 1821)	Ramphastidae		NE
นกยอดข้าวหางแบนลาย	<i>Cisticola juncidis</i> (Rafinesque, 1810)	Cisticolidae		LC
นกสีชมพูสวน	<i>Dicaeum cruentatum</i> (Linnaeus, 1758)	Dicaeidae		LC
นกหกเล็กปากแดง	<i>Loriculus vernalis</i> (Sparman, 1787)	Psittacidae	Append. II	LC
นกหัวว่า	<i>Argusianus argus</i> (Linnaeus, 1766)	Phasianidae	Append. II	NT
นกหัวขวานต่างแคะ	<i>Dendrocopos canicapillus</i> (Blyth, 1845)	Picidae		LC
นกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง	<i>Dinopium javanense</i> (Ljungh, 1797)	Picidae		LC
นกออก	<i>Haliaeetus leucogaster</i> (Gmelin, 1788)	Accipitridae		LC
นกอีแรดแถบอกดำ	<i>Rhipidura javanica</i> (Sparman, 1788)	Rhipiduridae		LC
นกอีเสือสีน้ำตาล	<i>Lanius cristatus</i> (Linnaeus, 1758)	Laniidae		LC
นกเอี้ยงสาริกา	<i>Acridotheres tristis</i> (Linnaeus, 1766)	Sturnidae		LC
นกเอี้ยงหงอน	<i>Acridotheres grandis</i> (Moore, 1858)	Sturnidae		LC
เหยี่ยวแดง	<i>Haliastur indus</i> (Boddaert, 1783)	Accipitridae	Append. II	LC

ตารางที่ 11 บัญชีรายชื่อสัตว์เลื้อยคลานและสถานภาพด้านการอนุรักษ์

ชื่อชนิด	SCIENTIFIC NAME	FAMILY	CITES	IUCN
กิ้งก่าแก้ว	<i>Calotes emma</i> (Gray, 1845)	Agamidae		NE
กิ้งก่าเขานามยาว	<i>Acanthosaura armata</i> (Gray, 1827)	Agamidae		LC
กิ้งก่าเขียว	<i>Bronchocela cristatella</i> (Kuhl, 1820)	Agamidae		NE
กิ้งก่าคอแดง	<i>Calotes versicolor</i> (Daudin, 1802)	Agamidae		NE
กิ้งก่าบิน	<i>Draco</i> sp.	Agamidae		
งูกะปะ	<i>Calloselasma rhodostoma</i> (Boie, 1827)	Viperidae		LC
งูกินทากเกล็ดสั้น	<i>Pareas carinatus</i> (Boie, 1828)	Pareatidae		LC
งูเขียวปากแหวน	<i>Ahaetulla nasuta</i> (Bonnaterre, 1790)	Colubridae		NE
งูเขียวหัวจิ้งจก	<i>Ahaetulla prasina</i> (Boie, 1827)	Colubridae		LC
งูจงอาง	<i>Ophiophagus hannah</i> (Cantor, 1836)	Elapidae	Appendix II	VU
งูเขียวหางไหม้ท้องเหลือง	<i>Trimeresurus trigonocephalus</i> (Latreille, 1801)	Viperidae		NE
งูเขียวหางไหม้ภูเก็ต	<i>Popeia fucata</i> (Vogel, David & Pauwels, 2004)	Viperidae		LC
งูปล้องฉนวนอินเดีย	<i>Dryocalamus davidsonii</i> (Blanford, 1878)	Colubridae		NE
งูปล้องทอง	<i>Boiga wallachi</i> (Das, 1998)	Colubridae		DD
งูปะการังสีฟ้า	<i>Calliophis bivirgata</i> (Boie, 1827)	Elapidae		LC
งูลายสอบ้าน	<i>Xenochrophis flavipunctatus</i> (Hallowell, 1860)	Natricidae		LC
งูลายสาคอแดง	<i>Rhabdophis subminiatus</i> (Schlegel, 1837)	Natricidae		LC
งูสามเหลี่ยมหัวแดง	<i>Bungarus flaviceps</i> (Reinhardt, 1943)	Elapidae		LC
งูสิงบ้าน	<i>Ptyas korros</i> (Schlegel, 1837)	Colubridae		NE
งูเหลือม	<i>Malayopython reticulatus</i> (Fitzinger, 1826)	Pythonidae	Appendix II	NE
จิ้งเหลนบ้าน	<i>Eutropis multifasciata</i> (Kuhl, 1820)	Scincidae		NE
ตะกวด	<i>Varanus bengalensis nebulosus</i> (Gray, 1831)	Varanidae	Appendix I	LC
ตุ๊กแกบิน	<i>Ptychozoon</i> sp.	<u>Gekkonidae</u>		
ตุ๊กแกป่าลายจุด	<i>Cyrtodactylus peguensis</i> (Boulenger, 1893)	<u>Gekkonidae</u>		
ตะพาบแก้มแดง	<i>Dogania subplana</i> (Geoffroy Saint-Hilaire, 1809)	Trionychidae	Appendix II	LC
เต่าหกดำ	<i>Manouria emys</i> (Schlegel & Müller, 1840)	Testudinidae	Appendix II	EN
เต่าเหลือง	<i>Indotestudo elongata</i> (Blyth, 1853)	Testudinidae	Appendix II	EN
เหี้ย	<i>Varanus salvator</i> (Laurenti, 1768)	Varanidae	Appendix II	LC

ตารางที่ 12 บัญชีรายชื่อสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและสถานภาพด้านการอนุรักษ์

ชื่อชนิด	SCIENTIFIC NAME	FAMILY	IUCN
กบหูต	<i>Limnonectes blythii</i> (Boulenger, 1920)	Dicroglossidae	NT
กบท่าसान	<i>Ingerana tasanae</i> (Smith, 1921)	Dicroglossidae	VU
กบนิ้วปาดปัญหา	<i>Amolops panhai</i> (Matsui & Nabhitabhata, 2006)	Ranidae	LC
กบอ่อง	<i>Hylarana nigrovittata</i> (Blyth, 1856)	Ranidae	LC
กบชะง่อนผาตะนาวศรี	<i>Odorrana livida</i> (Blyth, 1856)	Ranidae	DD
กบชะง่อนผาใต้	<i>Odorrana hosii</i> (Boulenger, 1891)	Ranidae	LC
เขียดเขาหลังตอง	<i>Hydrophylax eschatia</i> (Inger, Stuart & Iskandar, 2009)	Ranidae	NE
เขียดจุกธรรมดา	<i>Ichthyophis kohtaoensis</i> (Taylor, 1960)	Ichthyophiidae	LC
เขียดบัว	<i>Hylarana erythraea</i> (Schlegel, 1837)	Ranidae	LC
จิ้งโคร่ง	<i>Phrynoidis aspera</i> (Gravenhorst, 1829)	Bufonidae	LC
คางคกแคระ	<i>Ingerophrynus parvus</i> (Boulenger, 1887)	Bufonidae	LC
คางคกบ้าน	<i>Duttaphrynus melanostictus</i> (Schneider, 1799)	Bufonidae	LC
คางคกหัวยระนอง	<i>Ansonia kraensis</i> (Matsui, Khonsue and Nabhitabhata, 2005)	Bufonidae	DD
ปาดเขี้ยวตีนดำ	<i>Rhacophorus nigropalmatus</i> (Boulenger, 1895)	Rhacophoridae	LC
ปาดบ้าน	<i>Polypedates leucomystax</i> (Gravenhorst, 1829)	Rhacophoridae	LC
อึ่งกรายลายจุด	<i>Leptobrachium hendricksoni</i> (Taylor, 1962)	Megophryidae	LC
อึ่งแม่หนาว	<i>Microhyla berdmorei</i> (Blyth, 1856)	Microhylidae	LC

ความชุกชุมของสัตว์เลื้อยคลานด้วยนม

คำร้อยละความชุกชุมสัมพัทธ์ที่คำนวณได้นำมาประเมินเป็นความชุกชุม 3 ระดับ คือ

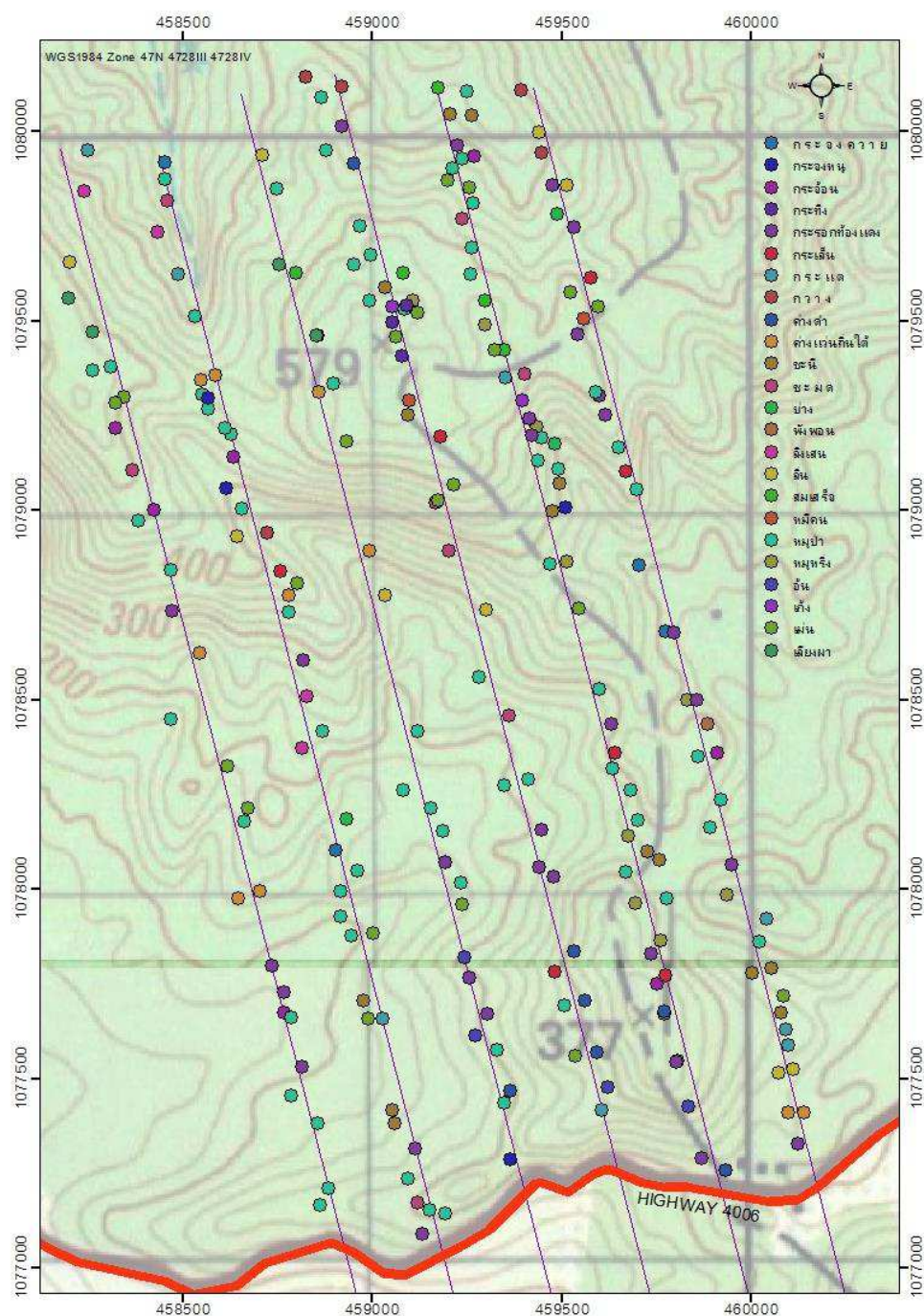
1. สัตว์ป่าที่มีความชุกชุมมาก (Very common) คือ ชนิดที่พบจากการสำรวจได้บ่อยครั้งมาก และมีคำร้อยละความชุกชุมระหว่าง 67 – 100

2. สัตว์ที่มีความชุกชุมปานกลาง (Common) คือ ชนิดที่พบจากการสำรวจค่อนข้างบ่อยครั้ง และมีคำร้อยละความชุกชุมระหว่าง 34 – 66

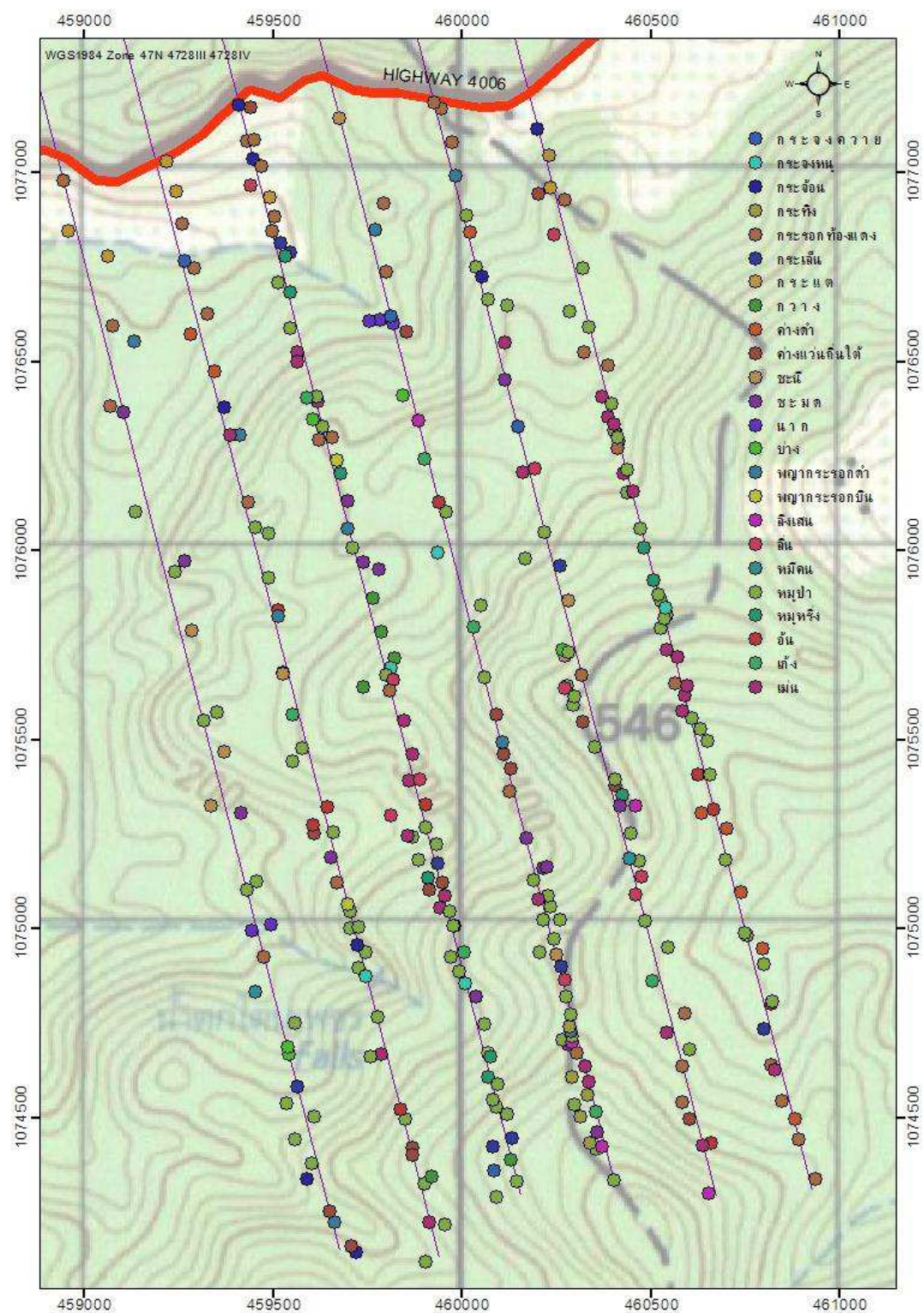
3. สัตว์ที่มีความชุกชุมน้อย (Less Common) คือ ชนิดที่พบจากการสำรวจน้อยครั้งและมีคำร้อยละความชุกชุมระหว่าง 1 – 33

ผลการศึกษาในแนวสำรวจฝั่งอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว พบสัตว์ป่า 24 ชนิด ที่มีความชุกชุมมาก 4 ชนิด ได้แก่ หมูป่า กระรอกทองแดง เม่นหางพวง และค่างแว่นถิ่นใต้ ชุกชุมปานกลาง 9 ชนิด ได้แก่ กระเล็น ชะนีมือขาว ลิ่นพันธุ์ใต้ กระแต กระจ๊วน กวางป่า ค่างดำ หมูหริ่ง และกลุ่มชะมด-อีเห็น ชุกชุมน้อย 11 ชนิด ได้แก่ กระจงควาย กระจงหนู เลียงผา สมเสร็จ อ้นใหญ่ บ่าง ลิงเสน กระตัง เก้ง หมูหมา และพังพอนธรรมดา

แนวเส้นสำรวจฝั่งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อน พบสัตว์ป่า 24 ชนิด ที่มีความชุกชุมมาก 7 ชนิด ได้แก่ หมูป่า กระรอกทองแดง เม่นหางพวง ค่างแว่นถิ่นใต้ กระจอน พญากระรอกดำ และกลุ่มชะมด-อีเห็น ชุกชุมปานกลาง 10 ชนิด ได้แก่ ชะนีมือขาว อันใหญ่ กระแต กระเล็น เก้ง ลิ่น พันธุ์ใต้ กระจงหนู ค่างดำ บ่าง และหมูหริ่ง ชุกชุมน้อย 7 ชนิด ได้แก่ กระจงควาย นากเล็กเล็บสั้น ลิงเสน กวางป่า พญากระรอกบิน กระตัง และหมีหมา

ภาพที่ 18 ร่องรอยสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมที่พบในแนวสำรวจฝั่งน้ำตกหงาว ทั้ง 2 ฤดูกาล

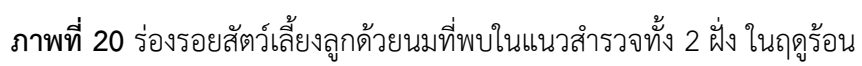

ภาพที่ 19 ร่องรอยสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบในแนวสำรวจฝั่งแม่ยายหม่อน ทั้ง 2 ฤดูกาล

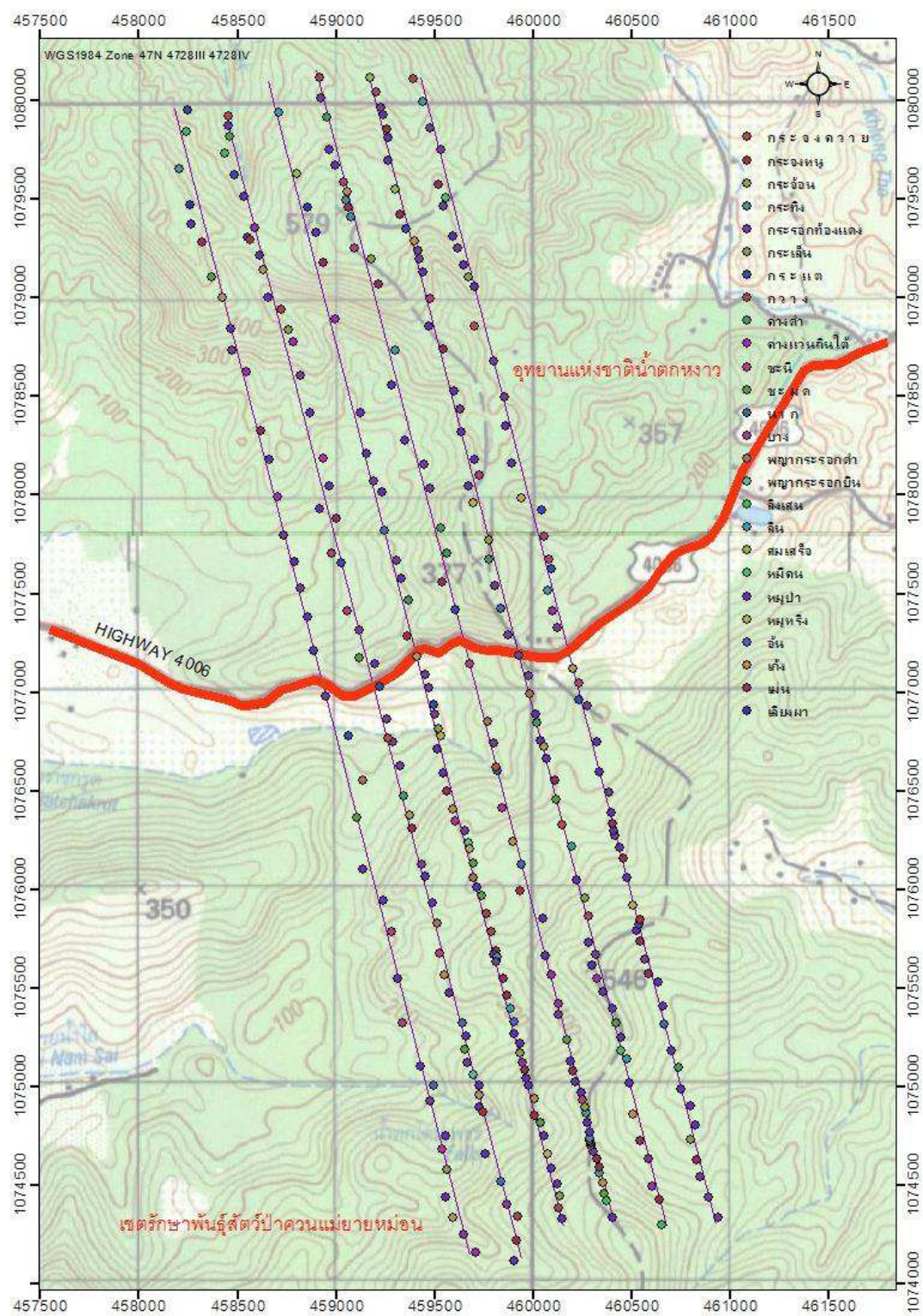
เมื่อมองในภาพรวมของแนวสำรวจในพื้นที่ศึกษาแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ ทั้ง 2 ฝั่ง ทั้ง 2 ฤดูกาลที่สำรวจ มีผลรวมของสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม จำนวน 27 ชนิด พบสัตว์ป่าที่มีความชุกชุมมาก 4 ชนิด ชุกชุมปานกลาง 10 ชนิด และชุกชุมน้อย 13 ชนิด (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 13 ร้อยละความชุกชุมของสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมในพื้นที่ศึกษาแนวเชื่อมต่อระบบนิเวศ

ชนิดพันธุ์	ร้อยละความชุกชุม		
	ฤดูร้อน	ฤดูฝน	รวม
หมูป่า	100	100	100
กระรอกทองแดง	92	100	96
เม่นหางพวง	83	92	88
ค่างแว่นถิ่นใต้	75	75	75
ชะนีมือขาว	42	75	58
กระจ๊อ	50	58	54
กระเล็น	33	75	54
กลุ่มชะมด-อีเห็น	50	58	54
ลิ่นพันธุ์ใต้	50	58	54
กระแต	25	75	50
อ้นใหญ่	42	50	46
ค่างดำ	33	50	42
หมูหริ่ง	50	33	42
กระจงหนู	25	50	38
แก้ง	17	50	33
บ่าง	33	33	33
กระจงควาย	25	42	33
กวางป่า	25	42	33
พญากระรอกดำ	25	42	33
ลิงเสน	25	33	29
กระต๊อ	17	17	17
นากเล็กเล็บสั้น	17	17	17
เลียงผา	17	17	17
สมเสร็จ	17	17	17
หมีหมา	17	17	17
พญากระรอกบิน	8	17	13
พังพอนธรรมดา	8	0	4

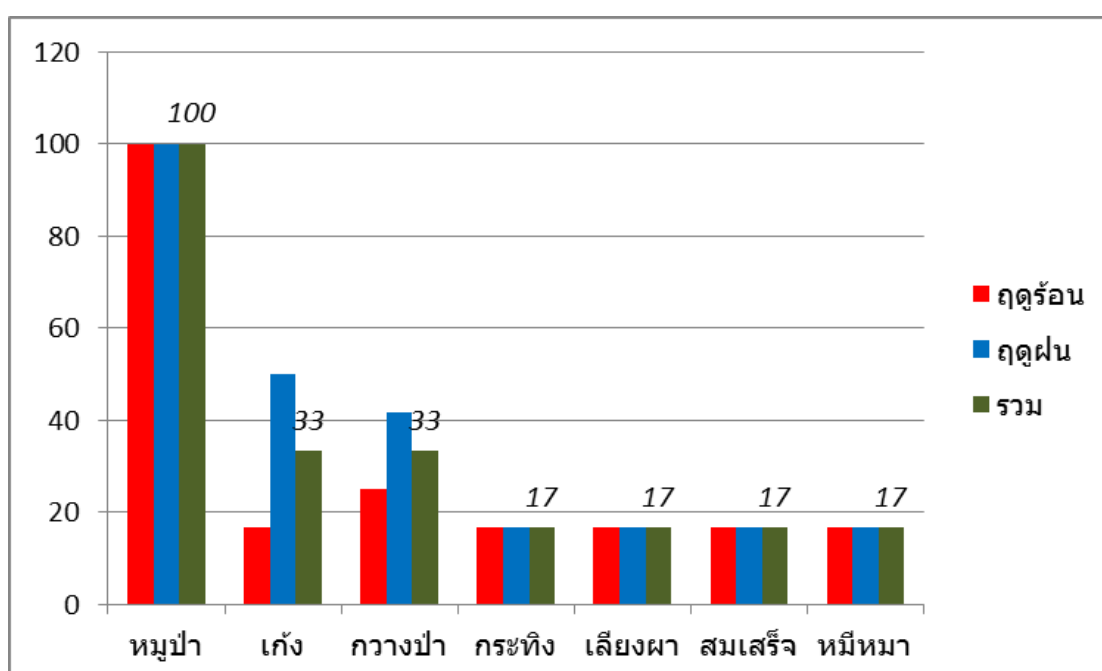

ภาพที่ 20 ร่องรอยสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมที่พบในแนวสำรวจทั้ง 2 ฝั่ง ในฤดูร้อน

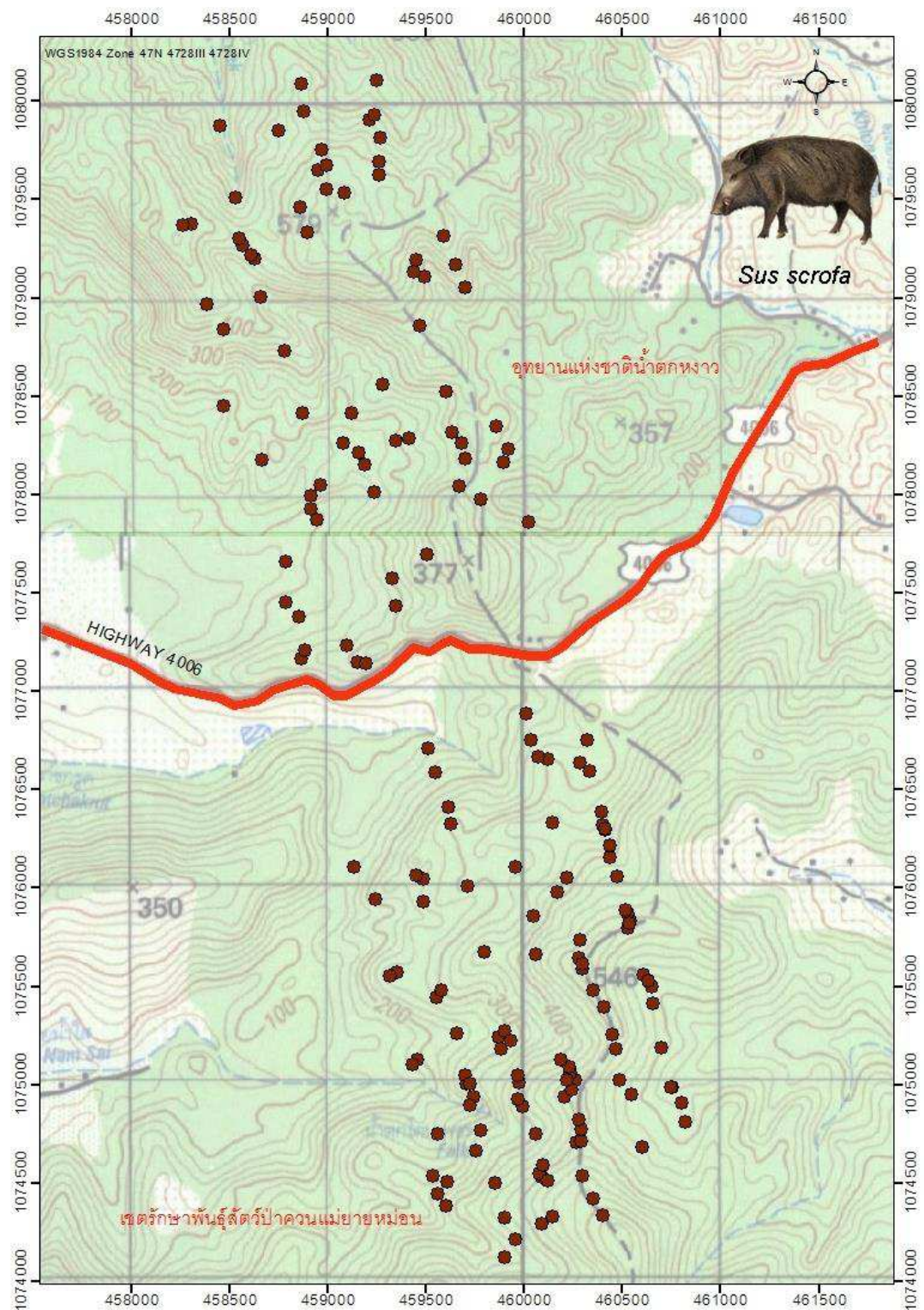

ภาพที่ 21 ร่องรอยสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมที่พบในแนวสำรวจทั้ง 2 ฝั่ง ในฤดูฝน

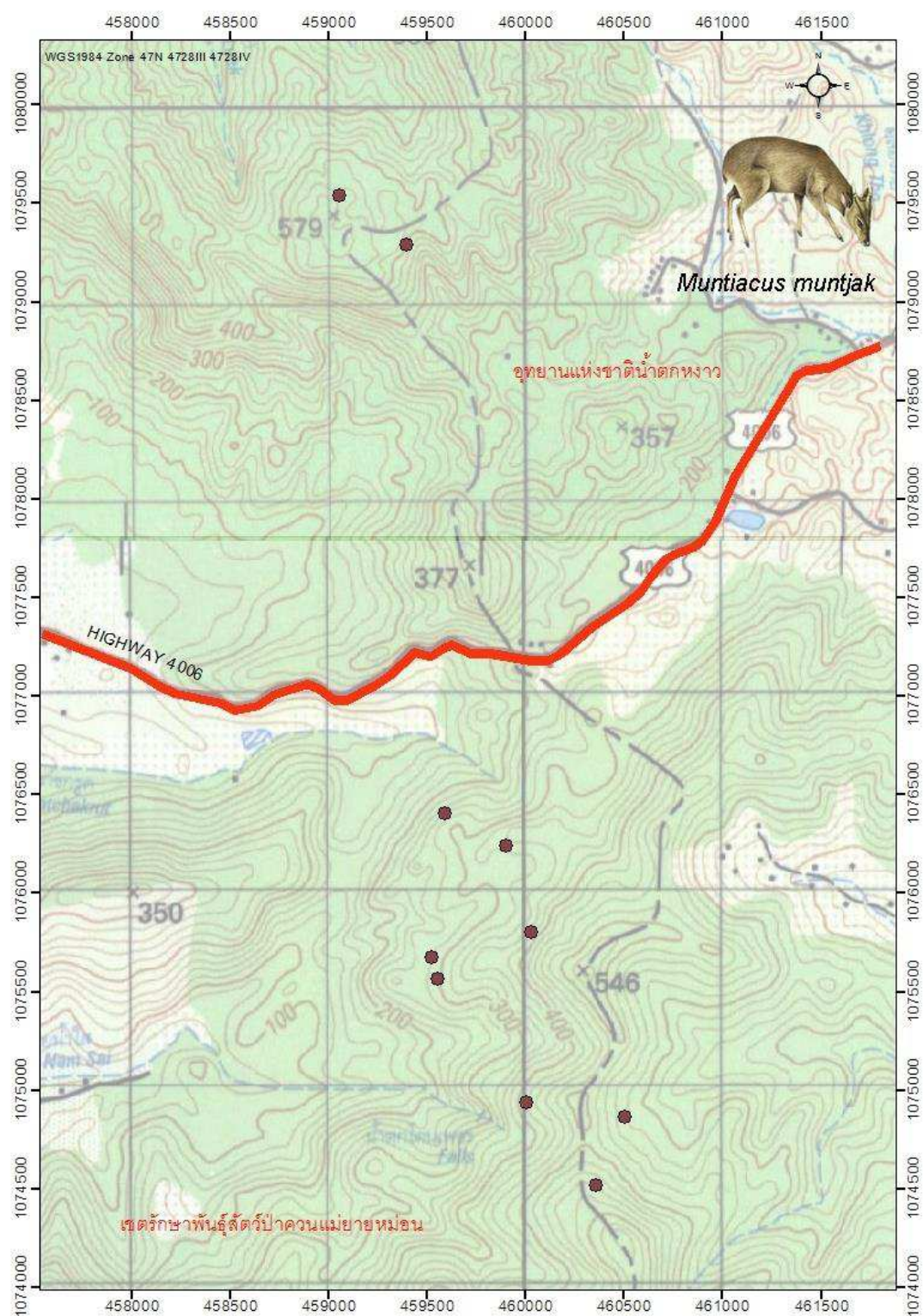
จากร่องรอยสัตว์ป่าที่สำรวจพบและนำผลมาประเมินค่าร้อยละความชุกชุมนั้น จะพบว่าสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่พบที่มีความโดดเด่นในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นสัตว์ขนาดเล็กถึงกลางเกือบทั้งหมด และส่วนใหญ่เป็นสัตว์กินพืช หรือกินสัตว์ขนาดเล็กเท่านั้น สัตว์ผู้ล่าขนาดใหญ่ที่อยู่ส่วนบนสุดของห่วงโซ่อาหาร รวมถึงช้างป่า ขาดหายไป โดยสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ที่มีบทบาทสำคัญในระบบนิเวศป่าไม้ ที่พบในบริเวณพื้นที่ศึกษา พบว่ามีหมาป่าเพียงชนิดเดียวที่มีความชุกชุมสูงมากถึง 100 เปอร์เซ็นต์ นั่นคือพบในทุกเส้นสำรวจและทุกฤดูกาล ส่วนอีก 6 ชนิด ซึ่งได้แก่ เก้ง กวางป่า กระตัง หมิหมา เลียงผา และสมเสร็จ พบมีความชุกชุมน้อย โดยเฉพาะกระตังนั้นพบรอยเท้าและมูลในพื้นที่ส่วนปลายเส้นสำรวจของทั้งสองฝั่ง

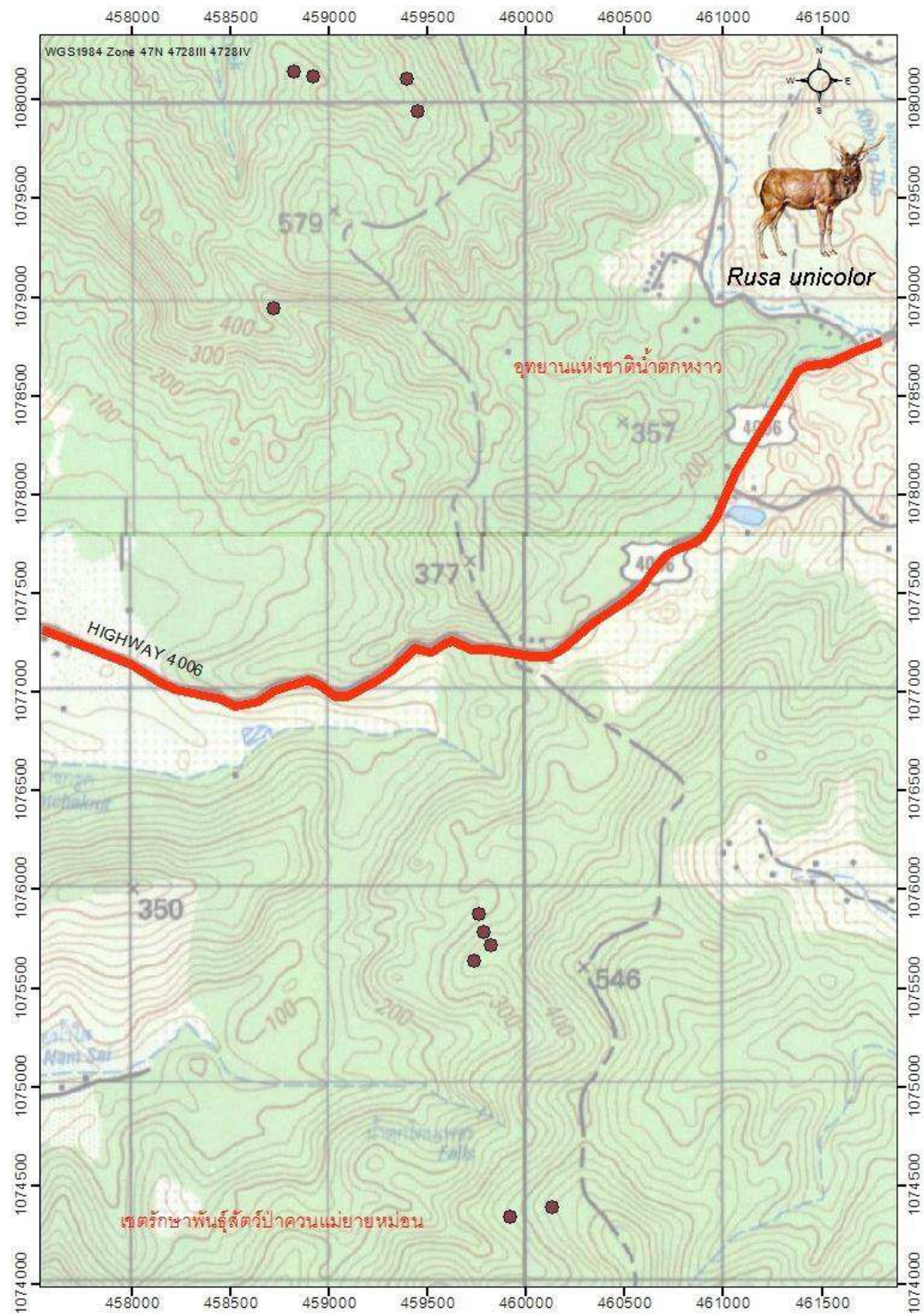
ภาพที่ 23 ความชุกชุมของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ที่มีบทบาทสำคัญในระบบนิเวศป่าไม้

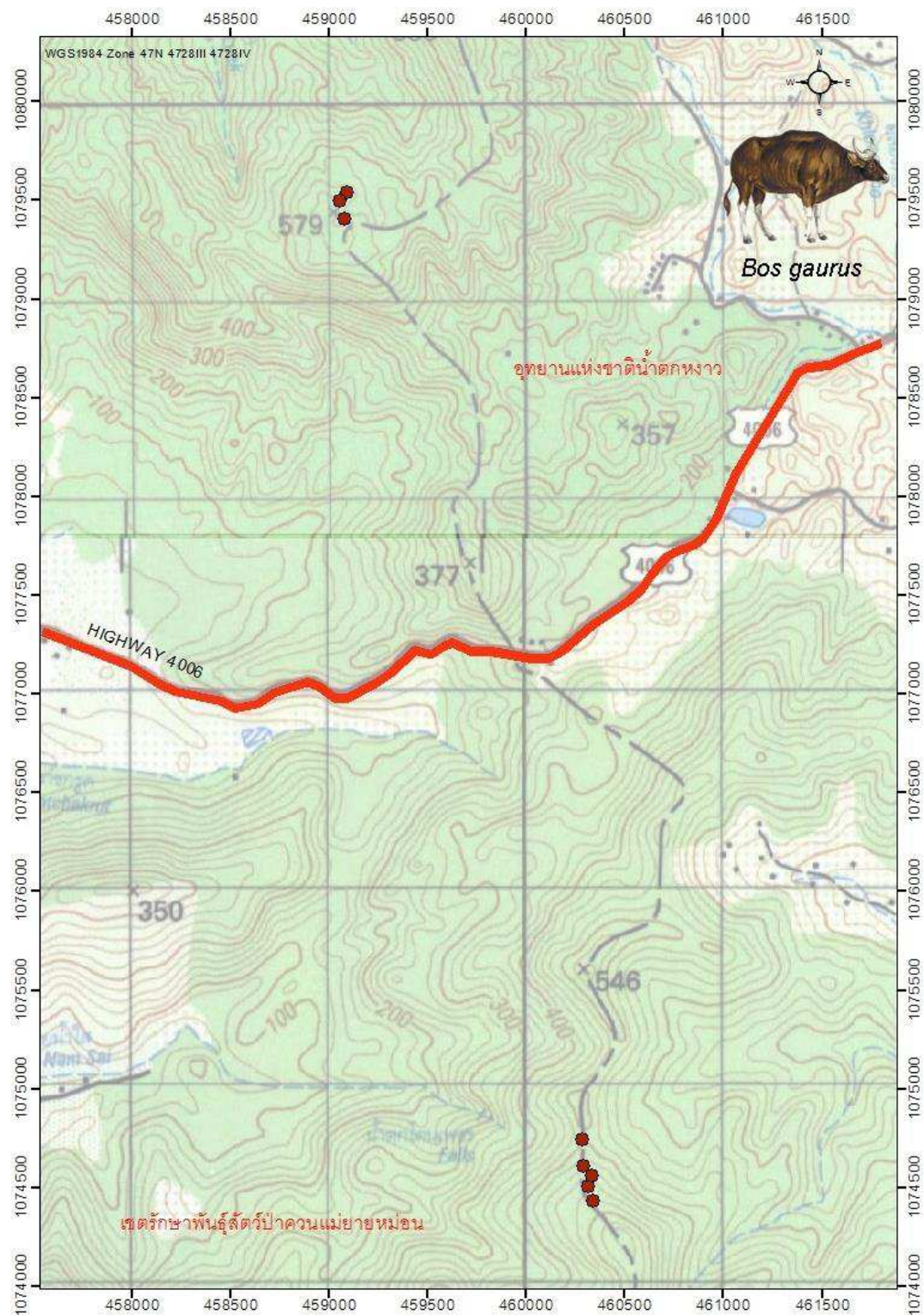
ภาพที่ 24 ร่องรอยหมูป่าที่พบในแนวเส้นสำรวจ

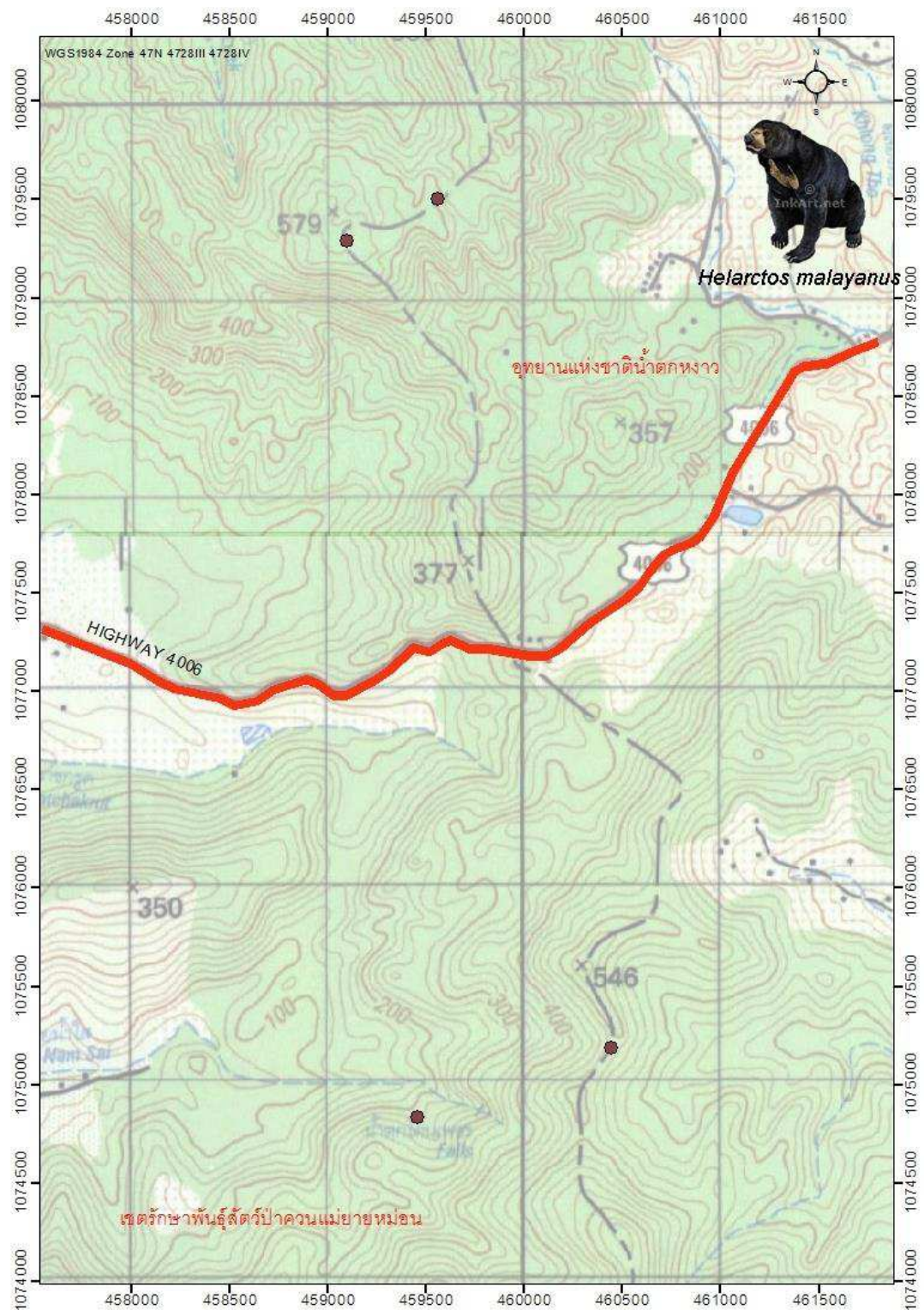
ภาพที่ 25 ร่องรอยแก๊งที่พบในแนวเส้นสำรวจ

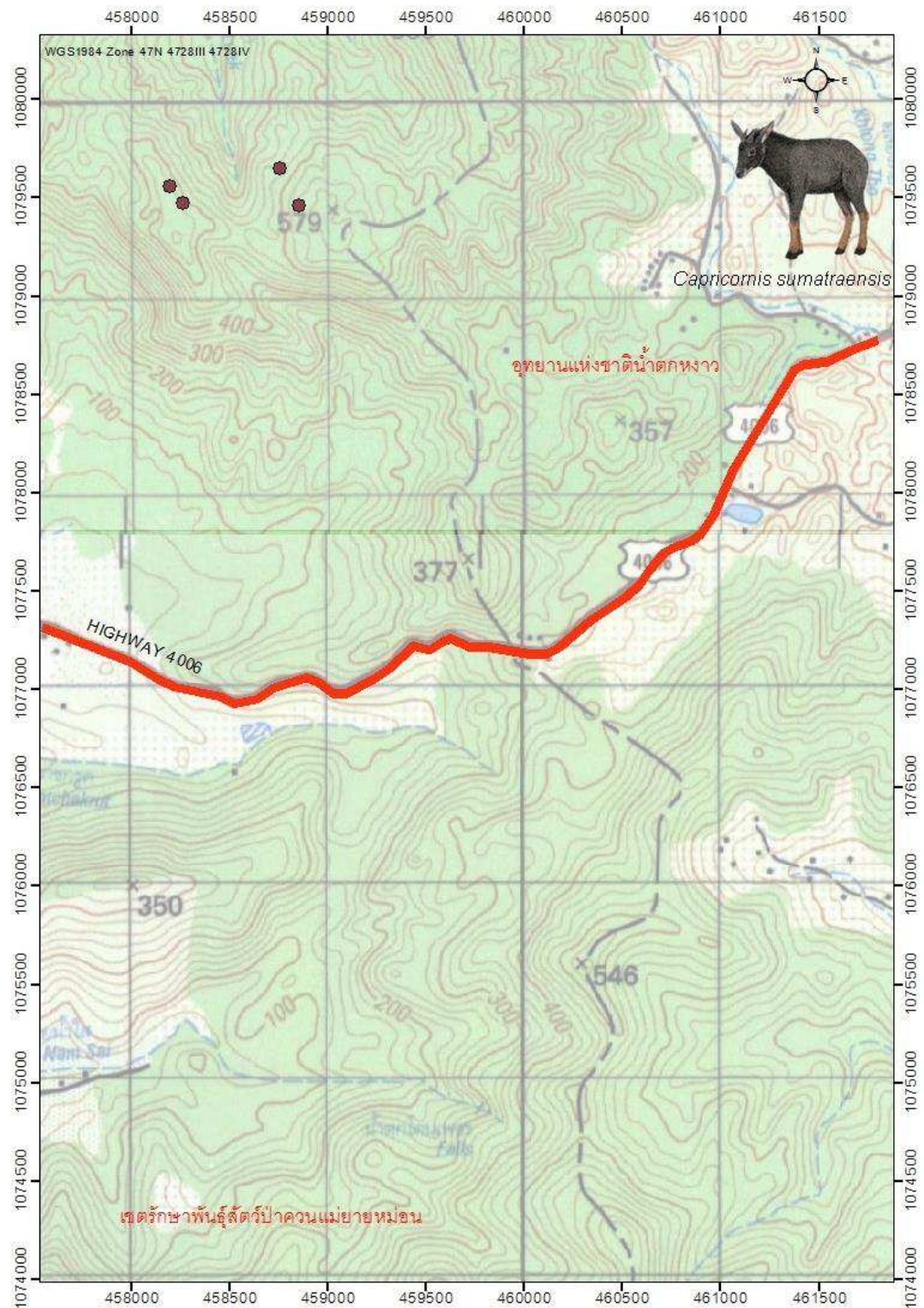
ภาพที่ 26 ร่องรอยกางป่าที่พบในแนวเส้นสำรวจ

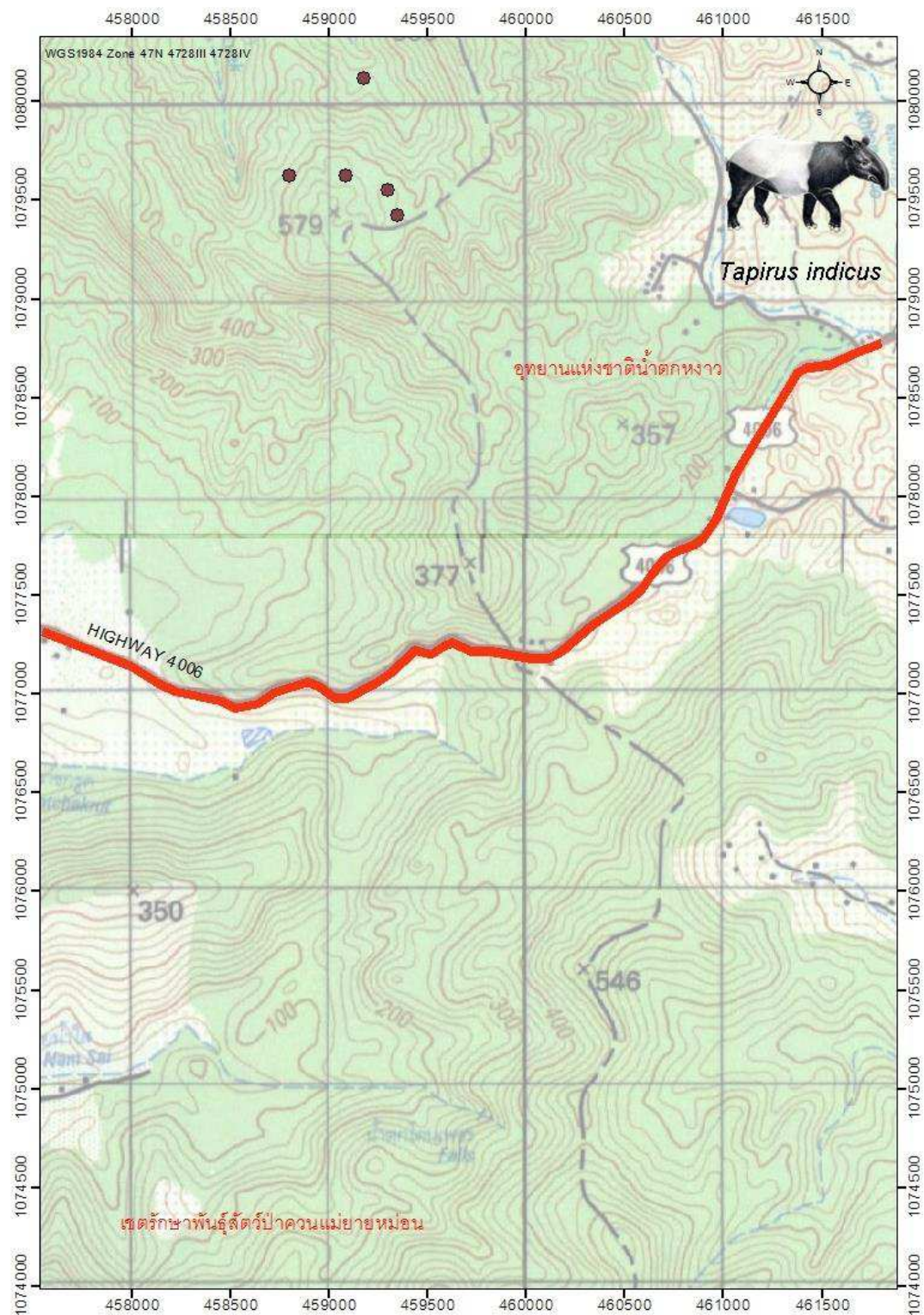
ภาพที่ 27 ร่องรอยกระทิงที่พบในแนวเส้นสำรวจ

ภาพที่ 28 ร่องรอยหมีหมาที่พบในแนวเส้นสำรวจ

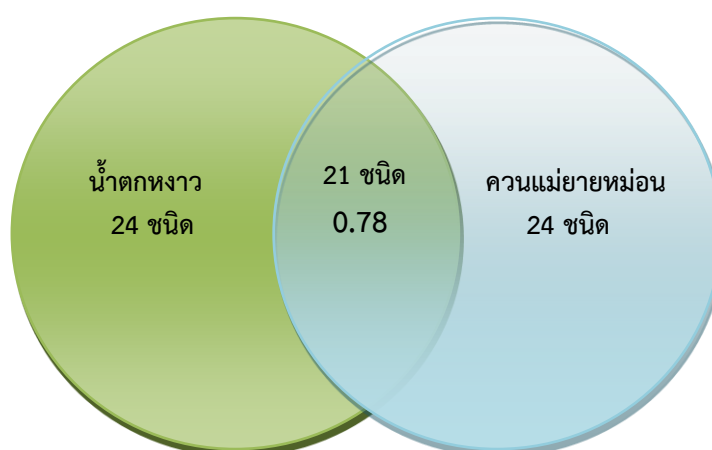
ภาพที่ 29 ร่องรอยเลี้ยงผาที่พบในแนวเส้นสำรวจ

ภาพที่ 30 ร่องรอยสมเสร็จที่พบในแนวเส้นสำรวจ

ความคล้ายคลึงของสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม

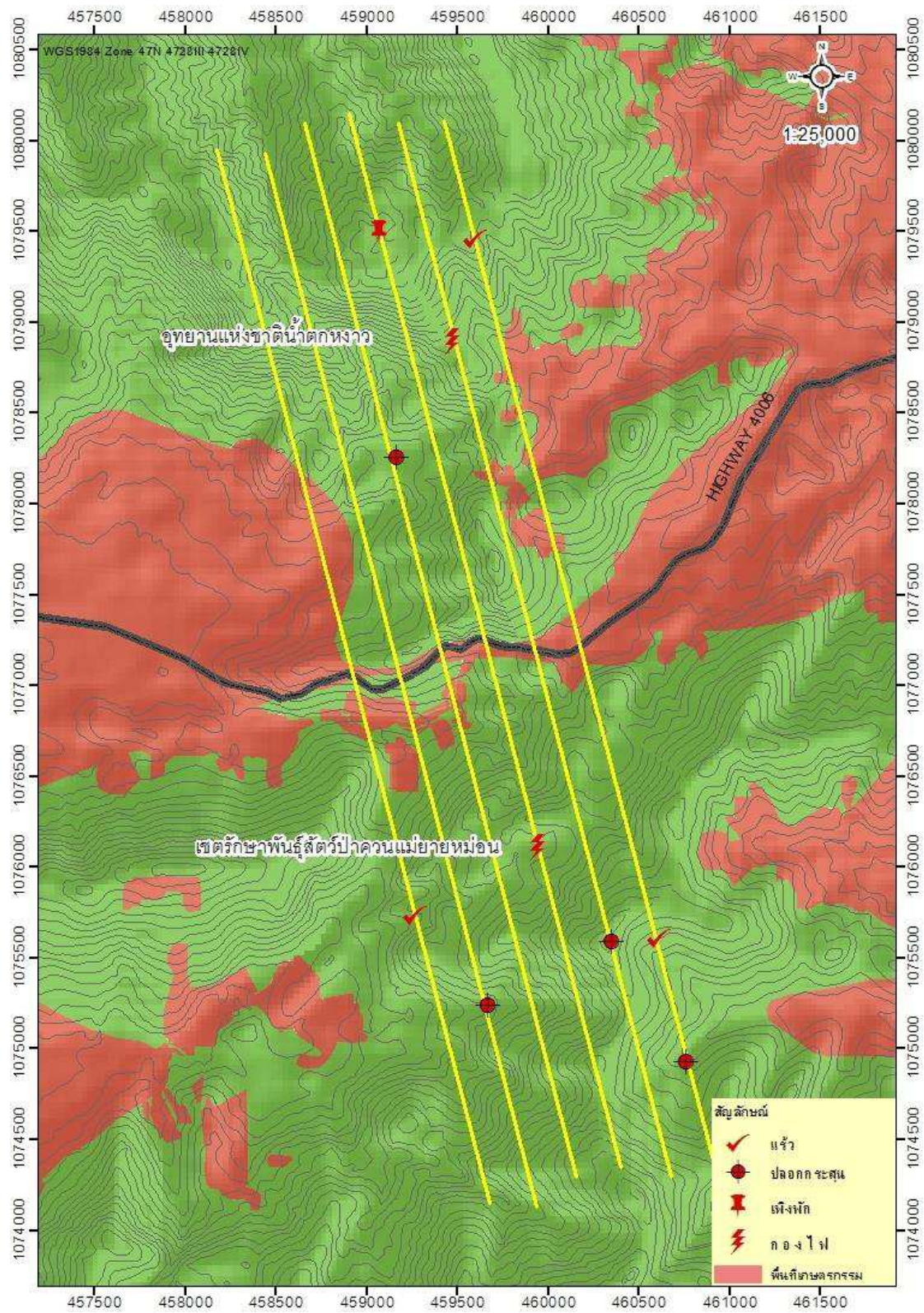
มีชนิดสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมที่พบทั้ง 2 พื้นที่ (overlap species) 21 ชนิด จากที่พบในฝั่งแนวสำรวจอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว 24 ชนิด และฝั่งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อน 24 ชนิด โดยมีจำนวนชนิดรวมทั้งพื้นที่ศึกษา (union species) 27 ชนิด สามารถคำนวณค่า ดัชนีความคล้ายคลึงของ Jaccard (ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0 - 1) ได้ 0.78 แสดงว่ามีความคล้ายคลึงกันในระดับค่อนข้างสูง และเมื่อพิจารณาเฉพาะสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมขนาดใหญ่ที่มีบทบาทสำคัญในระบบนิเวศป่าไม้ ซึ่งพบทั้งหมด 7 ชนิด ดังกล่าวข้างต้นนั้น จะสามารถคำนวณค่าความคล้ายคลึงได้เท่ากับ 0.71 นั่นคือพบสัตว์ป่า 5 ชนิด คือ หมูป่า หมีหมา เก้ง กวางป่าและกระทิง อาศัยหรือมีร่องรอยอยู่ในทั้ง 2 ฝั่งพื้นที่แนวสำรวจ

ภาพที่ 31 เปรียบเทียบดัชนีความคล้ายคลึงของสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม

ภัยคุกคามที่พบในพื้นที่ศึกษาแนวเชื่อมต่อนิเวศ

ปัญหาภัยคุกคามที่มีผลต่อการคงอยู่ของพื้นที่แนวเชื่อมต่อนิเวศระหว่างอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อน นอกจากปัญหาเรื่องถนนที่ทำให้เกิดการแยกขาดออกจากกันของพื้นที่อนุรักษ์แล้ว ปัญหาการเข้ายึดครองพื้นที่ของราษฎรเพื่อทำเกษตรกรรม ถือเป็นภัยคุกคามที่ค่อนข้างรุนแรง ซึ่งหากปล่อยให้มีการบุกรุกอีกต่อไปจะทำให้พื้นที่แยกขาดออกจากกันมากขึ้น ยากต่อการฟื้นฟูเป็นแนวเชื่อมต่อนิเวศยิ่งขึ้นไปอีก ส่วนภัยคุกคามด้านการล่าสัตว์นั้น ถือว่าค่อนข้างต่ำ โดยพิจารณาจากร่องรอยของอุปกรณ์ดักสัตว์ป่า ปลอกกระสุน กองไฟ และเพิงพักชั่วคราว ที่พบน้อยมากเมื่อเทียบกับพื้นที่ป่าอนุรักษ์อื่นๆ อาจจะเนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษาตั้งอยู่ใกล้เคียงกับหน่วยงานราชการหลายแห่ง ได้แก่ ที่ทำการเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหม่อน หน่วยจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ และสถานีควบคุมไฟป่าชุมพร เป็นต้น

ภาพที่ 32 ปัญหาภัยคุกคามที่มีผลต่อการคงอยู่ของพื้นที่แนวเชื่อมต่อระบบนิเวศระหว่างอุทยานแห่งชาตินาคหงาว และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าควนแม่ยายหมอน